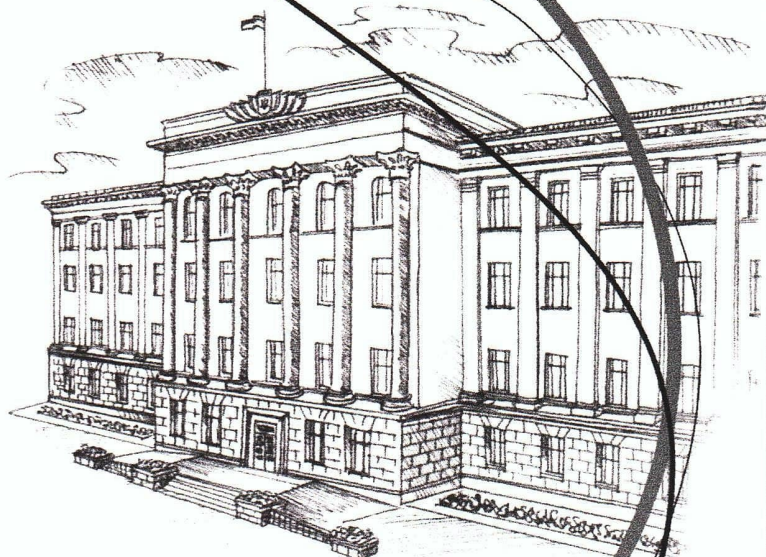
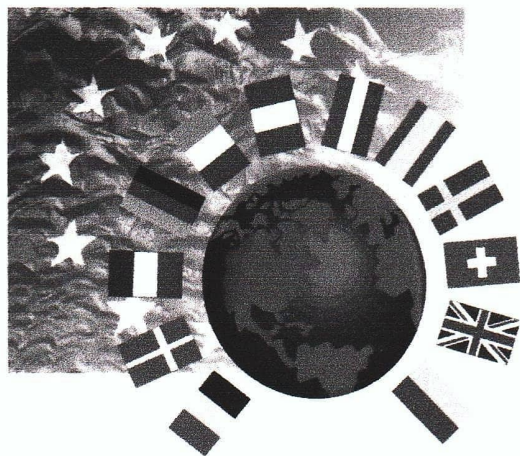

НАУКОВИЙ ВІСНИК

Волинського
національного
університету
імені Лесі Українки

ISSN 1729-360X

Міжнародні відносини

Європейські інтеграційні процеси
і транскордонне співробітництво

3. 2009

Редакційна рада „Наукового вісника ВНУ ім. Лесі Українки”

Коцан І. Я., доктор біологічних наук, професор.
Цьось А. В., доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор.
Гаврилюк С. В., доктор історичних наук, професор.
Давидюк Г. Є., доктор фізико-математичних наук, професор.
Карлін М. І., доктор економічних наук, професор.
Мельник В. М., доктор технічних наук, професор.
Мірченко М. В., доктор філологічних наук, професор.
Смолюк І. О., доктор педагогічних наук, професор.

Редакційна колегія

Коцан Н. Н., доктор географічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки) (головний редактор).
Колесник В. П., доктор історичних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки) (заступник головного редактора).
Баран В. К., доктор історичних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Гаврилюк С. В., доктор історичних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Крижанівський В. П., доктор історичних наук, професор (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка).
Троян С. С., доктор історичних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету).
Бортніков В. І., доктор політичних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Кондратик Л. Й., доктор філософських наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Ротар Н. Ю., доктор політичних наук, професор (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича).
Тихомирова Є. Б., доктор політичних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету).
Федуняк С. Г., доктор політичних наук, професор (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича).
Ярош Б. О., доктор політичних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Карлін М. І., доктор економічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Ліпич Л. Г., доктор економічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Мальський М. З., доктор економічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка).
Олійник Я. Б., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Академії педагогічних наук України (Київський національний університет імені Тараса Шевченка).
Павліха Н. В., доктор економічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Павлов В. І., доктор економічних наук, професор (Національний університет водного господарства та природокористування).
Філіпенко А. С., доктор економічних наук, професор (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка).
Кулик С. М., кандидат політичних наук, доцент (Волинський національний університет імені Лесі Українки) (відповідальний секретар).

Рецензенти

Варзар І. М., доктор політичних наук, професор (Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова).
Добров П. В., доктор історичних наук, професор (Донецький національний університет).
Козоріз М. А., доктор економічних наук, професор (Інститут регіональних досліджень НАН України).

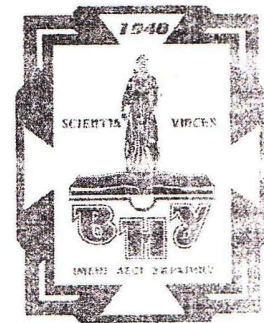
Журнал є науковим фаховим виданням України, у якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора чи кандидата наук (див. додатки до постанов президії ВАК України від 09.02.2000 р. № 2-02/2, 12.05.2002 р. № 1-05/6, 09.06.1999 р. № 1-05/7, 11.10.2000 р. № 1-03/8).

Адреса редакції: 43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13, Волинський національний університет імені Лесі Українки.
Тел.: (0332) 72-83-87, 72-35-52. Факс: (0332) 72-35-52. Ел. пошта: lutsk.vezha@gmail.com

Редактор і коректор **Г. О. Дробот**. Верстка **В. Й. Лажніка**. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 14067-3038ПР від 21.05.2008 р. Засновник і видавець – Волинський національний університет ім. Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Підп. до друку 15.05.2009 р. Обсяг 46,1 обл.-вид. арк., 46,5 ум. друк. арк. Наклад 300 пр. Ціна за домовленістю. Редакційно-видавничий відділ „Вежа” ВНУ ім. Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Друк – РВВ „Вежа” ВНУ ім. Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України ДК № 3156 від 04.04.2008 р. Зам. 2191.

© Гончарова В. О. (обкладинка), 2009

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2009

ЗМІСТ

**РОЗДІЛ І. ІСТОРИЧНІ, ГЕОПОЛІТИЧНІ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ
АСПЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
Й ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА**

Троян С. С. Демократичні процеси як чинник оптимізації транскордонного співробітництва на просторі Центрально-Східної Європи	8
Балюк Н. В. Еволюція європейської інтеграції у сфері зовнішньої політики та політики безпеки	13
Сидорук Т. В. Передумови появи та процес концептуалізації Європейської політики сусідства	17
Бабін Б. В. Роль міжнародних програм у процесі європейської інтеграції України	24
Киридон А. М. Інтеграційні виклики для України	28
Czapska Małgorzata Integracja Ukrainy z Unią Europejską – perspektywy i uwarunkowania	31
Тихомирова Є. Б. Спільні проекти України та Польщі як чинник формування іміджу євроінтеграції	43
Колесник В. П. Україна – Польща: від „рівновіддаленості” до „стратегічного партнерства” (перша половина 90-х років ХХ століття)	49
Партала Г. М. Етапи співробітництва України з країнами Центрально-Східної Європи на шляху її включення у світове господарство	54

Яцишин М. М.

Порівняльний аналіз українського та польського кримінально-виконавчого законодавства в контексті європейських вимог 149

**РОЗДІЛ II. ЕКОНОМІЧНІ Й СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
ТА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКІ
Й РЕГІОНАЛЬНІ СТРУКТУРИ**

Карлін М. І.

Наслідки й проблеми інтеграції Польщі в Європейський Союз: погляд з України 154

Корчун В. С.

Економічний націоналізм – кінець лібералізації? 157

Федонюк С. В.

Значення відкритих форм співробітництва для залучення зовнішніх ресурсів 161

Калініченко З. Д.

Інтеграційні процеси та їх вплив на структурні зміни в національній економіці 166

Бояр А. О.

Проблеми та перспективи розвитку єдиного ринку Європейського Союзу 170

Українець Л. А.

Концепція сталого розвитку в зовнішньоторговельній політиці країн-членів ЄС 177

Бикова Н. В.

Оцінка експортного потенціалу України в умовах європейських інтеграційних процесів та інтеграції в загальноєвропейські структури 183

Гетманчук А. Ю.

Місце економіки ФРН у Європейському Союзі 190

Шульц С. Л.

Регіональна концентрація виробництва та експорту як чинник поглиблення євроінтеграційних процесів 195

Сторолянська І. З.

Стратегічні цілі та пріоритети державного регулювання процесів економічної інтеграції регіонів України 201

Стеців Л. П.

Інноваційне забезпечення конкурентоспроможності в умовах євроінтеграції 207

Луцків О. М.

Роль інновацій у формуванні конкурентних переваг регіонів України 214

Мотовильська Л. І.

Підвищення національної конкурентоспроможності як засіб реалізації євроінтеграційних прагнень України 221

Деделюк К. Ю.

Конкурентоспроможність робочої сили з України в „економіці знань” Європейського Союзу 226

Долга І. М., Коваль Г. І. Роль України на ринку прямих іноземних інвестицій	231
Товкун І. М., Товкун Л. В. Застосування методів нетарифного регулювання (стандартизації та сертифікації) в рамках ГАТТ/СОТ (правовий аспект)	236
Діброва А. Д., Діброва Л. В. Економічні наслідки та результати вступу України до СОТ для сільського господарства країни, споживачів продовольства й держави	240
Смирнов І. Г., Мамончук І. М., Бондар А. О. Логістика в агропромисловому комплексі: європейський досвід	247
Горбашевська М. О. Перспективи співпраці України з ЄС на прикладі машинобудівельного комплексу	253
Никифорок О. І. Широка інтеграція в транспортному секторі: теорія і практика	258
Мерза Н. З., Сидорук М. В. Особливості інтеграції України в європейський транспортний простір в умовах переходу до режиму вільної торгівлі	265
Falda Beata, Zajac Józef Transport lotniczy jako czynnik rozwoju społeczno gospodarczego kraju na przykładzie Polski	269
Шпак О. А. Використання факторного аналізу для підвищення інтенсивності вантажообігу автотранспорту	276
Мілашовська О. І. Особливості розвитку інфраструктури в прикордонних областях та шляхи її вдосконалення	280
Скороход І. С., Бойко В. В. Інституційний механізм монетарної політики Європейського Союзу	287
Бударіна Н. О., Вешневська А. В. Фінансовий ринок України в аспекті вступу її до ЄС	293
Шемет Т. С. Методи вимірювання процесів регіональної фінансової інтеграції	299
Корнєєв М. В. Обґрунтування стимулюючого рівня фінансової автономії як інструменту регулювання соціально-економічного розвитку території	303
Мельник А. О. Засоби регулювання світового фінансового ринку та їх дієвість в умовах глобалізації	309
Момот О. М., Брітченко І. Г. Трансформація банківських послуг як інструмент інтеграції банківської системи України до європейських економічних процесів	314
Романюк Т. В. Світовий досвід протидії шахрайству на ринку страхових послуг	319
Палига С. М. Проблеми економічної безпеки корпоративного сектору економіки України	323

Блащук О. П., Коваль Г. І.	
Вплив світової фінансової кризи на фондовий ринок України	328
Литовченко М. С.	
Розвиток національного фондового ринку в контексті інтеграції України до Європейського Союзу	332
Хрущ Ю. І.	
Фінансові та біхевіоральні чинники формування циклів на ринку нерухомості	337
Файвішенко Д. С.	
Економічні та соціальні аспекти інтегрованого брендингу	341
Давиденко Н. Н.	
Особливості корпоративного управління українськими акціонерними товариствами	345
Македон В. В.	
Вплив європейської моделі корпоративного управління на процеси злиттів та поглинань компаній в Україні	350
Сищук А. А.	
Фактори та ризики участі фірми у транскордонних економічних операціях	356
Тарасюк М. В.	
Досвід використання концепції системи збалансованих показників як інструменту контролінгу на провідних зарубіжних підприємствах та перспективи його застосування у вітчизняному мережевому торговельному бізнесі	360
Гавкалова Н. Л.	
Напрями інтеграції вітчизняного менеджменту персоналу	366
Балабаниць А. В.	
Інтеграційні платформи в управлінні маркетинговою взаємодією підприємств	371
Коцан Н. Н., Мазурець Р. Р., Хоружина О. О.	
Роль туризму в розвитку готельного господарства України в контексті їхньої інтеграції в європейську економіку	378
Гуткевич С. О., Дяченко Л. А.	
Міжнародний досвід діяльності підприємств туристичної сфери	382
Betlej Alina	
Sieci społeczne w paradygmacie przedsiębiorstwa sieciowego	386
Звонар В. П.	
Необхідність і шляхи трансформації державного соціального замовлення та соціального гранту в регіонах України	390
Ліщук Р. В.	
Відмінності психології українського споживача від зарубіжного на прикладі вибору й споживання олійно-жирової продукції	397

УДК 336.71

О. М. Момот – аспірант кафедри маркетингу;
І. Г. Брітченко – доктор економічних наук, професор
Полтавського університету споживчої кооперації
України

Трансформація банківських послуг як інструмент інтеграції банківської системи України до європейських економічних процесів

*Роботу виконано на кафедрі маркетингу
Полтавського УСКУ*

У статті висвітлено актуальні аспекти підвищення конкурентоспроможності комерційних банків та банківської системи України шляхом трансформації розрахункових та депозитних банківських послуг в нові інноваційні інтегровані послуги комерційних банків; запропоновано алгоритм упровадження інтегрованих послуг та концепцію формування імітаційної моделі ефективності їх упровадження.

Ключові слова: інтегровані банківські послуги, впровадження банківських продуктів, конкурентоспроможність банку.

Момот А. М., Брітченко І. Г. Трансформация банковских услуг как инструмент интеграции банковской системы Украины к европейским экономическим процессам. В статье рассмотрены актуальные аспекты повышения конкурентоспособности коммерческих банков и банковской системы Украины путем трансформации расчетных и депозитных банковских услуг в новые инновационные интегрированные услуги коммерческих банков; предложены алгоритм внедрения интегрированных услуг и концепция формирования имитационной модели эффективного их формирования.

Ключевые слова: интегрированные банковские услуги, внедрение банковских продуктов, конкурентоспособность банка.

Momot A. M., Britchenko I. G. Transformation of bank services as an instrument of integration of the bank sector of Ukraine to the European economic area. The actual aspects of increase of competitiveness of commercial banks and banking system of Ukraine by transformation of cash and deposit bank services in the new innovative integrated services and conception of forming of simulation model of their effective forming are considered in the article.

Key words: integrated bank services, introduction of bank products, competitiveness of bank.

Постановка проблеми. У сучасних умовах інтеграції України до світових економічних процесів та глобалізації фінансових ринків, яка супроводжується активною експансією іноземних банків на ринок банківських продуктів України актуальною є трансформація банківських послуг та впровадження нових інноваційних послуг, котрі дають змогу істотно підвищити конкурентоспроможність вітчизняних банків та банківської системи. Це обумовлює передумови виникнення інтегрованих банківських послуг як механізму, що вдосконалює підходи до формування банківських ресурсів шляхом подальшого задоволення потреб клієнтів.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Окремі питання, пов'язані з посиленням конкуренції та активізацією іноземних банків на ринку банківських послуг України, висвітлили такі вітчизняні науковці: Т. С. Смовженко, О. І. Кіреєв, О. О. Другов, В. В. Рисін, Б. І. Пшик, О. В. Васюренко, О. Д. Вовчак, А. М. Мороз, О. М. Мозговий, А. В. Нікітін, А. А. Пересада, М. Ф. Пуховкіна та ін. В актуальному дослідженні колективу авторів під керівництвом Т. С. Смовженко ідеться про важливість державного захисту ринку вітчизняного банківського ринку та підвищення уваги до максимального розкриття інноваційних можливостей банків [1].

Маркетингові аспекти розвитку та просування інноваційних банківських послуг висвітлили такі науковці: А. А. Мазаракі, А. Ф. Павленко, А. В. Войчак, В. Г. Герасимчук, Н. П. Гончарова, С. А. Гур'янов, В. Я. Кардаш, А. О. Старостіна, Е. О. Азарян, Л. Ф. Романенко та ін. Водночас названі автори не враховують специфіку просування банківських продуктів кооперативними банками [2], а також специфіку формування та функціонування мультиплікаційного ефекту в банківському кредитуванні, які висвітлив автор [3]. Водночас в останніх наукових дослідженнях наголошується на важливості й актуальності зазначених питань для стійкого розвитку економіки України [4].

© Момот О. М., Брітченко І. Г., 2009

Метою нашого дослідження є аналіз та обґрунтування ефективності концепції підвищення конкурентоспроможності комерційних банків шляхом трансформації розрахункових і депозитних банківських послуг в інтегровані послуги, визначення та формування основних залежностей, які формують імітаційну модель ефективності їх запровадження.

Обґрунтування отриманих наукових результатів. Аналіз нинішніх банківських продуктів, їх зв'язку з банківськими механізмами формування і функціонування капіталу, мультиплікаційними процесами банківської системи є підґрунтям виникнення інтегрованих банківських послуг і засвідчує, що ці послуги дають змогу залучити значну кількість нових клієнтів, підвищують конкурентоспроможність банку та банківської системи, зміцнюють курс національної валюти, зменшують грошовий обіг поза межами банківської системи, здешевлюють вартість кредитів для споживачів тощо.

Суть залучення депозитів до банку полягає в тому, що клієнти не можуть одночасно тримати гроші в нагромадженні й обігу, що обумовлює наявність вибору у відкритті поточного або депозитного рахунку. При цьому обидві категорії грошових ресурсів (залишки на поточних та депозитних рахунках) формують ресурси комерційного банку й обидві групи грошей залучаються до кредитних операцій та беруть участь у мультиплікаційних процесах банківської системи. Принциповою відмінністю цих видів банківських ресурсів є розмір доходу, який вони приносять банку та банківській системі. Незаперечним фактом є те, що залишки на поточних рахунках є джерелом безкоштовних або дуже дешевих ресурсів банку [3]. Депозити коштують банку певних витрат у вигляді відсотків на рівні, що дає можливість отримати банківську маржу.

Ураховуючи, що природа формування банківських ресурсів та їх використання суттєво відрізняється від природи продажу банківських послуг, можна припустити доцільність виникнення нового банківського продукту (інтегрованої банківської послуги), який поєднає механізм формування ресурсів під час використання депозитного та поточного рахунків. Одним із прикладів такого поєднання може бути поточний рахунок клієнта банку, який передбачає щоденне нарахування відсотків (аналогічно депозиту) на фактично наявну суму грошей на рахунок. Безумовно, доцільним є встановлення розміру відсотків, що суттєво (приблизно вдвічі) менше, ніж відсотки за депозитами. Це дасть можливість банку дотриматися звичайної рентабельності, але виведе на ринок принципово новий банківський продукт, який, з одного боку, максимально відповідає потребам споживачів банківських продуктів в умовах глобалізації та посилення конкурентної боротьби, а з іншого – може докорінно змінити саму банківську систему, привести вимоги до конкурентоспроможності на ринку банківських продуктів до стандартів та правил будь-яких ринків та секторів економіки. Це, у свою чергу, має позитивно вплинути на діяльність банківської системи, її адекватність процесам і правилам, властивим усім ринкам і підприємствам.

Під інтегрованими банківськими послугами розуміють поєднання розрахунково-касових послуг банку, що лежать в основі мультиплікаційних процесів та депозитних операцій банку, котрі є традиційним банківським продуктом. Особливу цінність інтегровані банківські послуги становлять для банків, котрі займають середнє становище у вітчизняних банківських рейтингах. Маркетингова стратегія запровадження інтегрованих послуг є особливо корисною для кооперативних банків (таких як АБ „Укоопспілка”), котра повною мірою відповідає місії та цілям кооперативного банку.

Для розрахунку ефекту й ефективності від запровадження та використання інтегрованих банківських послуг доцільним є побудова імітаційної моделі, котра здатна наочно відобразити взаємозв'язки між змінами у структурі пасивів комерційного банку, розміром залучених ресурсів, доходністю банківською діяльністю, розміром відсотків за банківським кредитом тощо. Ця модель може не тільки переконати в перевагах інтегрованих банківських послуг для підвищення конкурентоспроможності банківської системи, але може бути використана у практичній діяльності банку під час формування та реалізації маркетингової стратегії комерційного банку для підвищення його конкурентоспроможності.

Головна мета імітаційної моделі – побудувати математичну залежність розміру ресурсів, залучених через інтегровані банківські й розмір компенсації клієнтам за споживання цих послуг і відсотковою ставкою та кредитами певного комерційного банку, тобто розкрити залежність між

корисністю інтегрованих послуг для клієнта й конкурентоспроможністю кредитних продуктів комерційного банку. Алгоритм зв'язків та впливу інтегрованих послуг на конкурентоспроможність комерційного банку висвітлено на рис. 1. Імітаційна модель призначена розкрити кількісні показники запропонованого алгоритму, показувати, як зміниться привабливість використання інтегрованих послуг при зміні кількісного виміру одного або кількох факторів, що впливають на них та формують зазначені залежності. Крім того, модель має висвітлювати основні залежності й взаємозв'язки, які виникають у процесі впровадження та використання інтегрованих банківських послуг з урахуванням мультиплікаційного ефекту.

Для формування й побудови відповідної імітаційної моделі визначимо її основні параметри та концептуальні підходи до взаємодії її основних залежностей. Відповідно до того, що основними джерелами ресурсів комерційного банку є такі: власні кошти банку, депозити (на перехідний період до закінчення терміну депозитного вкладу) та залишки на поточних рахунках клієнтів, можна сформулювати ряд показників і величин їх виміру, які будуть використовуватись у подальших розрахунках:

DO – розмір залучених ресурсів на банківські депозити, грн; DI – розмір залучених ресурсів на поточні рахунки клієнтів під час використання інтегрованих послуг, грн.; PDO – розмір відсотків за депозитними вкладками, % річних; PDI – розмір відсотків за поточними рахунками (розмір компенсації для споживачів інтегрованих послуг), % річних; T – термін використання депозитів, надання кредитів тощо, дні; j – кількість залучених банком депозитів, шт.; k – кількість клієнтів, котрі користуються інтегрованими послугами, шт.; PP – запланований (очікуваний або бажаний) дохід власників банку, грн; VK – розмір власного капіталу банку, грн; ΔD – частка депозитів у пасиві балансу комерційного банку, %; ΔI – частка залишків на поточних рахунках банку в пасиві балансу, %; ΔPV – частка запланованих (бажаних) доходів власників банку, %; SR – облікова ставка Національного банку України, % річних; SB – сальдо балансу комерційного банку, грн; RK – розмір ресурсів, спрямований банками на кредитування, грн; ΔKR – частка активів, спрямована банком на кредитування, %; PVK – вартість банківського кредиту для клієнта, % річних; i – кількість наданих банком кредитів, шт.; PK – оптимальний (бажаний) дохід від кредитування, % річних.

Пасивні операції комерційного банку характеризують взаємозв'язки імітаційної моделі описані у формулі 1:

$$SB = DO + DI + \sum DO_j * PDO_j * T_j + \sum DI_k * PDI_k + SR * VK + VK, \quad (1)$$

Активні операції комерційного банку характеризують взаємозв'язки відповідно до формули 2. При цьому в активній частині розглядається винятково та частину активних банківських операцій, котра пов'язана з банківськими кредитами. Насправді банки здійснюють великий перелік активних операцій. Але саме банківські кредити (точніше їх вартість), як було доказано раніше, є головним критерієм конкурентоспроможності банку. Це відбувається внаслідок формування та функціонування мультиплікаційного ефекту в процесі банківського кредитування, описаного вище. Аналіз балансів комерційних банків засвідчує, що на кредитування спрямовується приблизно 50 % активів комерційних банків. Так, станом на 31 грудня 2006 р. АБ „Укоопспілка” на кредити спрямував 73 412 тис. грн, або 53,7 % від загальних активів банку [5]. КБ „ПриватБанк” станом на 31.01.2008 р. надав кредитів юридичним та фізичним особам в розмірі 47 337 143 490 грн, або 81,5 % від загальної кількості активів [6]. Аналіз даних балансів зазначених та багатьох інших банків засвідчує суттєву роль саме банківських кредитів у формуванні активної частини банківського балансу:

$$SB = RK * \frac{1}{\Delta KR} + \sum RK_i * PVK_i * T, \quad (2)$$

Формули 1 та 2 можна поєднати в рівняння 3.

$$RK * \frac{1}{\Delta KR} + \sum RK_i * PVK_i * T = DO + DI + \sum DO_j * PDO_j * T_j + \sum DI_k * PDI_k + SR * VK + VK, \quad (3)$$

Треба додати, що запропоноване рівняння в окремих випадках доцільно доповнити відповідним коефіцієнтом, що корегує розмір виданих кредитів і їх вартість для споживача банківських продуктів для перекриття збитків (або майбутні збитки й підвищені ризики) від сумнівних та неповернених

Рис. 1. Алгоритм зв'язків та впливу інтегрованих послуг на конкурентоспроможність комерційного банку

кредитів. Ми не враховуємо цей коефіцієнт унаслідок того, що механізм його застосування потребує окремого серйозного дослідження.

Інтегровані банківські послуги є пасивними банківськими операціями. Ефективна маркетингова стратегія комерційного банку має враховувати і пасивні інтегровані послуги, і ефективно використання залучених під час їхнього впровадження ресурсів банку, тобто активні операції. Найважливішими активними операціями банків є кредитування. Це означає, що доцільним є встановлення певного зв'язку між розміром залучених ресурсів банку за допомогою інтегрованих послуг та відповідною стратегією при просуванні кредитних продуктів. Незважаючи на те, що вдосконалення активних банківських операцій та кредитної стратегії комерційного банку потребує окремого наукового дослідження, ми маємо розкрити основний рамковий зв'язок між інтегрованими послугами й кредитною стратегією для формування концептуального підходу щодо оцінювання ефективності комплексного впровадження інтегрованих послуг та відокремлення впливу активних і пасивних операцій на спільну маркетингову стратегію банку.

Для побудови імітаційної моделі потрібно враховувати загальний зв'язок наданих кредитів та ресурсів банківської системи з мультиплікаційним ефектом, котрий виникає у процесі кредитування. Зазначений ефект описують вітчизняні науковці [3]. За умов, що доходність некредитних активних операцій банку дорівнює рівню доходності від кредитування, а в мультиплікаційному процесі беруть участь тільки ресурси, надані в кредит, котрі під час упровадження інтегрованих послуг формуються за рахунок залишків на поточних рахунках клієнтів, то взаємозв'язок розміру бажаного доходу власників банку, оптимальним розміром доходу від кредитування з урахуванням мультиплікаційного ефекту, розміром залучених ресурсів на поточні рахунки та відсоткам за ним можна описати формулою 4:

$$PP = DI * \Delta KR * \frac{1}{R} * PK - DI * PDI, \quad (4)$$

Ураховуючи те, що рівень доходу власників банку, котрий є достатнім для запобігання відтоку власного капіталу банку, або знецінення вартості акцій комерційного банку, відповідає усередненій вартості грошей у часі, тобто обліковій ставці Національного банку України, виходимо на рівняння, описане формулою 5:

$$DI * \Delta KR * \frac{1}{R} * PK - DI * PDI = VK * \Delta PV = VK * SR, \quad (5)$$

Для побудови імітаційної залежності більш доцільним є використання зазначених зв'язків у вигляді формули 6. При цьому комплексне застосування формул 3 та 6 є системоутворюючим для побудови імітаційної моделі й розкривають основні фактори впливу інтегрованих послуг на конкурентоспроможність банку:

$$DI * \Delta KR * \frac{1}{R} * PK - VK * SR = DI * PDI, \quad (6)$$

Висновки. Результати дослідження засвідчують, що трансформація розрахункових та депозитних банківських послуг в нові інноваційні інтегровані послуги комерційних банків є дієвим напрямом підвищення конкурентоспроможності комерційного банку. Запропонований алгоритм просування інтегрованих послуг і концепція визначення їх ефективності розкривають основні зв'язки між ними та конкурентоспроможністю банку.

Література

1. Новий етап розвитку банківської системи України : зростання присутності іноземних інвесторів : монографія / Смовженко Т. С., Кіреєв О. І., Другов О. О., Рісін В. В. та ін. / за ред. Т. С. Смовженко. – К. : Вид-во Ун-ту банк. справи НБУ, 2008. – 228 с.
2. Гурьянов С. А. Маркетинг банковских услуг. – М. : Б. в., 2001. – 186 с.
3. Бригченко И. Г. Региональные аспекты банковского рынковедения. – Донецк : Изд-во ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2003. – 291 с.
4. Саєнко Г. В., Папаїка О. О. На шляху до стійкого розвитку економіки: господарський механізм взаємодії. – Донецьк : ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2005. – 926 с.
5. Інформація, отримана з офіційного сайту АБ „Укоопспілка” // <http://www.ucoopbank.com.ua>.
6. Інформація, отримана з офіційного веб-сайту „ПриватБанку” // <http://www.pbank.com.ua>.

Статтю подано до редколегії
18.02.2009 р.

“Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки” є в переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора чи кандидата наук. Журнал має такі розділи: “Фізико-математичні науки”, “Хімічні науки”, “Біологічні науки”, “Фізична культура і спорт”, “Географічні науки”, “Міжнародні відносини”, “Економічні науки”, “Філософські науки”, “Історичні науки”, “Філологічні науки”.

Вимоги до оригіналів статей, поданих до “Наукового вісника Волинського національного університету імені Лесі Українки”

Приймаються до редагування і друку статті, огляди, рецензії тощо українською мовою, за фаховою необхідністю – англійською, німецькою, французькою, польською, російською, білоруською. Усі матеріали розглядає редакційна колегія відповідного розділу журналу.

Обсяг: оглядова стаття – до 1 авт. арк. (40 000 друкованих символів із пробілами, приблизно 24 с.), стаття – до 0,5 авт. арк., рецензія, повідомлення – до 0,25 авт. арк. Мінімальний обсяг статті – 4 с.

У редколегію збірника треба подати:

- 1) роздрукований текст статті (1 примірник із підписом автора);
формат А-4, відстань між рядками – 1,5 інтервала, кегль 14, гарнітура Times; поля: ліворуч, угорі, внизу – 2,5 см, праворуч – 1 см; абзац – п’ять знаків;
сторінки статті мають бути пронумеровані;
не використовувати переносів;
дробові числа подавати через кому (напр. 0,105), а не через крапку;
формули: розмір шрифту – 11, великий індекс – 8, маленький індекс – 5, великий символ – 14, маленький символ – 11 pt;
таблиці, рисунки, малюнки повинні мати нумерацію і назву;
ілюстративний матеріал подавати в тексті, підписи набирати курсивом; рисунок, виконаний засобами MS Word, згрупувати як один об’єкт;
список літератури оформляти за ДСТУ 7.1-2006, скорочення слів і словосполучень – за ДСТУ 3582-97; цитувати не більше десяти джерел, в оглядах – до 30; на кожну позицію в списку літератури має бути посилання в тексті статті; посилаючись на статтю, в списку літератури обов’язково вказувати її авторів, назву, джерело-видання, рік, випуск (число), сторінки; на книгу в цілому – авторів, назву (і жанр), місце видання, видавництво, рік та кількість сторінок; на інтернет-видання – джерело та дату використання;
посилання робляться так: [1, 5], тобто інформація міститься в джерелі 1 на сторінці 5; для кількох джерел одночасно: [7, 15; 15, 146; 18, 90]; можливе посилання й без зазначення сторінки, якщо мається на увазі джерело в цілому;
- 2) файл статті та додатково файли ілюстрацій (на диску CD);
у форматі Windows, версії текстового редактора MS Word; для ілюстрацій – формат JPG, роздільна здатність – 300 dpi;
- 3) рекомендацію наукового керівника (для студентів, аспірантів), наукового консультанта (для докторантів), рецензію від фахівця з науковим ступенем;
- 4) експертний висновок, що дозволяє відкрити публікацію (для точних, природничих наук);
- 5) відомості про автора: прізвище, ім’я, по батькові; адреса; електронна пошта; телефон.

Структура статті

- 1) УДК;
- 2) прізвище, ініціали автора;
- 3) учене звання, посада місце роботи (установа, підрозділ) автора;
- 4) назва статті;
- 5) повна назва установи та підрозділу, де виконувалася робота;
- 6) резюме українською мовою (до 1000 знаків);
- 7) ключові слова українською мовою (до 10 слів);
- 8) прізвище, ініціали автора російською мовою;
- 9) назва статті російською мовою;
- 10) резюме російською мовою;
- 11) ключові слова російською мовою;
- 12) прізвище, ініціали автора англійською мовою;
- 13) назва статті англійською мовою;
- 14) резюме англійською мовою;
- 15) ключові слова англійською мовою
(для статей, написаних німецькою (французькою, польською, російською, білоруською) мовою, додається цією мовою: прізвище, ініціали автора, назва статті, резюме, ключові слова);
- 16) постановка наукової проблеми та її значення;
- 17) аналіз останніх досліджень із цієї проблеми;
- 18) формулювання мети та завдань статті;
- 19) матеріали і методи (для точних і природничих наук);
- 20) виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження;
- 21) висновки і перспективи подальших досліджень;
- 22) література (на кожну позицію є посилання в статті), примітки, джерела ілюстративного матеріалу, список нестандартних скорочень;
- 23) адреса для листування, телефон (публікуються за бажанням автора);
- 24) рецензія на статтю.

Вартість однієї сторінки статті в оригіналі – 20 грн. Автор сплачує за статтю до того, як її буде надруковано.

Кошти за публікацію необхідно перерахувати **через банк** на р/р 35226008000110, банк ГУДКУ у Волинській обл., МФО 803014, код 02125102 (одержувач – Волинський національний університет імені Лесі Українки, призначення платежу – за поліграфічні послуги), вказавши прізвище, ім’я, по батькові. **Квитанцію надсилаєте до редакції поштою разом зі статтею** (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13. Редакційно-видавничий відділ “Вежа” ВНУ ім. Лесі Українки). Ел. адреса: lutsk.vezha@gmail.com. За довідками звертатися до Лажніка Володимира Йосиповича, р. тел. 4-12-00 (43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 28, к. 201).

Автори отримують журнал ((0332) 72-35-52).